Ročník XII. — Číslo 20. Kvasilov dne 22. května 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Rozdíl mezi předsudkem a přesvědčením je ten, že přesvědčení můžete vyložit bez rozčilení.
„Buffelo Evening News".

Jiří Rébl.

Něco nám schází.

I.

Je známo, že naše menšina, ačkoliv malá početně, je významnou kulturní složkou volyňského obyvatelstva a proto také je tuze pozorně sledována jinými našimi spoluobčany. Každý náš dobrý skutek je novým kvítkem do našeho národního vínku, avšak zlý skutek je trnem, jenž bodá citlivého našince do hloubi duše...

Takové trny bodají tím bolestněji, že je vbíjí do vlastního těla ruka mnohého našince — ovšem jen neuvědomělého, nedisciplinovaného a málo inteligentního.

Abych jasněji zobrazil svoji myšlenku, nastíním zde některé obrázky z našeho volyňského života, v nichž chci upozorniti na chyby, které se často u nás vyskytují a velmi kompromitují náš lid, bojím se totiž, abychom nebyli posouzení mnohdy z toho, že jsme málo inteligentni, nebo inteligence člověka — a tudiž i národa — se nejvíce projevuje v jeho povaze a chování.

— Byl jsem náhodou v jednom židovském čepičkářském krámě v Dubně. Majitelé tohoto obchodu znají výborně náš okolní lid a dosti dobře mluví česky. Pojednou do krámu se přibatolila maminka s odrostlou dceruškou, byly to dle zevnějšku typické naše venkovanky.

— „Dzień dobry" — pozdravily při vchodu a těžkopádně podávaly všem své pravice, (docela i mně). — „Vítám vás. Copak si přejete pí D.......?" — oslovila příchozí obchodnice — „Prosze mi dać kapelusz!" — pravila selka, pak vypodobňovala jaký má ten klobouk býti a neustále se při tom chechtala, jakoby měla opravdu proč. Než obchodnice klobouk dobrala, selka toho stačila tolik nakřapat, že ve chvíli by toho byl celý kalendář. Zaslechl jsem mimoděk i já co se vše u ních na vsi dělo, děje a bude díti, docela i to, koho že má dcerka okouzliti v novém módním kloboučku. Židovka ji přisvědčovala česky, selka však mluvila scela nesprávnou polštinou a při tom se tvořila jako „nobl dáma". Litoval jsem v duchu sprostoty této ženy ... Když po dlouhé chvíli jsem se přiblížil k oné venkovance a polohlasně ji pošeptal několik poučných slovíček, překvapeně se na mne ohlédla, v tváři se zaruměnila a beze slova se ode mne odvrátila, pak se vzpamatovala a prudce vyhrkla: „Co vám je do toho?! — „Nic"! — zněla moje odpověď, — „divím se pouze tomu, že nemluvíte řeči, kterouž dobře znáte a znetvořujete svým akcentem a neznalostí jazyka krásnou mluvu polskou, tím více, že by vám zde tuze dobře rozuměly." — Nové odpovědí jsem se

(Pokračování na str. 2.)

Odchod premiera Baldwina.

Příchod mr. Baldwina byl velmi dramatický a jeho odchod je provázen ještě vážnějšími událostmi. Jeho rozloučení v parlamentě bylo velmi významnou událostí v britské historii a jeho přídomek „korunovační" ministerský předseda je těžce vysloužencu okrasou jeho politické činnosti.

Je jisté, že Velká Britanie byla během posledních 10 let ve velmi vážných situacích, jako generální stávka, ozbrojení, abdikacea opět stávka. Přes to všecko Velká Britanie vyšla z těchto událostí neotřesena vnitropoliticky, nemůžeme-li a nechceme-li bráti v úvahu následky pro budoucnost. Socialista Macdonald se střídal na minister kém křesle s konservativcem Baldwinem, až pak se konečně dohodli na vládní lavici společně.

A toto údobí společné práce však nebude nikdy slavnou periodou zahraniční politiky britské říše. Od vystoupení Japonska ze Společnosti Národů, až po italsko-habešský konflikt a občanskou válku ve Španělsku, britská politika nenašla souladu mezi svou zahraniční linií a vnitropolitickou. Možná, že je to jen dojem na prvý pohled, a ve skutečnosti to není nic jiného, než myšlenkový vývoj v sociálním uspořádání lidské společnosti.

Je-li britská vláda Jeho Veličenstva jen součástí parlamentu, který ve skutečnosti vládne britské říši, avšak je zodpovědná ústavně, zatím co oposice, též Jeho Veličenstva, její návrhy modifikuje, a tudíž spoluvládne, pak též činnost ministerského předsedy je velmi závislá na spolupráci všech těchto složek. Nejsou-li tudíž výsledky dosavadního ministerského předsedy nějak růžové se stanoviska celoevropského, je to snad jen následek celkového smýšlení a vývoje britského národa. Volal-li tudíž ministerský předseda Baldwin národ k míru, k dorozumění mezi kapitálem a prací, nabádal-li k podpoře mladých královských manželů, kde neopomněl uvésti větu, že „budou vládnout Britům až do své smrti", to je znakem jeho silné vlády, vědomé si všech událostí, které provázejí její rozhodnutí. Jeho vláda se zdála často slabá, nejméně neurčitých rysů, ale tato nesrozumitelnost byla jen pláštíkem velmi silné osobnosti, která v nejdůležitějších jednáních rozhodovala autoritativně a možná, že historikové nazvou toto údobí britské demokracie údobím autoritativní demokracie. Pak však ještě víc vynikne celé to pozadí britského proudění myšlenkového, především s hlediska sociálního.

Nálada před korunovací byla poněkud zakalena hnutím britského dělnictva a někdy neobratnou propagandou po velké ráně, utrpěné nepříjemnou událostí — abdikací Edwarda VIII., avšak skromná osobnost nynějšího britského krále, jeho dokonalý typ anglického gentlemana, zdá se, že tuto ránu zahojí a tím i Baldwinovu činnost politickou ukončí dobrými vzpominkami a dovede britský národ k vyslyšení posledního přání „korunovačního" ministerského předsedy Baldwina.

V rozloučení nynějšího ministerského předsedy je tolik podobného rozloučením lorda Disraeliho Beaconsfielda, a jako tento se střídal a zápolil s Gladstonem, tak i Mr. Baldwin dlouho zápasil s Mr. Macdonaldem, jenže s tím rozdílem, že se na konci své politické kariéry dohodli a spolupracovali. Hodnotíme-li tudíž politickou činnost, nemůžeme jinak učinit než se stanoviska výsledků, které měly vliv a teprve snad budou mít na vývoj celé Evropy, kde po válce Velká Britanie hrála roli historickou.

Nar. Pol.

Osvětová hlídka.

Vzorná země.

(Dokončení.)

Družstevní systém ponechal rolníku individualitu ve výrobě, a na druhé straně mu poskytl výhody velkých družstevních mlékáren a jatek, jež se dovedou rychle přizpůsobovat měnícím se poměrům na domácích i zahraničních trzích.

Přeje-li si Angličan k snídani bílé vajíčko' dánský rolník mu je dodá, ačkoliv to často znamená změnit plemeno slepic. Přeje-li si slaninu se střídajícími se pruhy tuku a masa, Dán s pomocí svých družstev si pro ni vypěstuje speciální druh vepřů.

Dánský rolník se snaží vyhovět všem svým zákazníkům. Němci mají rádi vepřové sádlo. Proto v Dánsku vypěstovali zvláštní druh vepřů pro německé trhy. Navštívíme-li dánskou farmu, vidíme často, že tam pěstují v oddělných ohradách vepře pro Německo. „Anglické" modely mají „proudovou linii", německé jsou zavalité a tlusté. A přece tato zvířata pocházejí ze stejného plemene. Tuto překvapující změnu vytvořila v nich rozličná potrava. Hlavní její součástí u obou druhů je sbírané mléko. Proto také je mezi chovem vepřů a mlékařstvím velmi těsná souvislost. Jen ti rolníci, kteří chovají krávy, si mohou dovolit pěstovat vepře pro zahraniční trhy, poněvadž sbíraným mlékem lze nej épe docíliti jakostí slaniny, jakou žádá cizina.

I při největší péči, jaká se věnuje přípravě jednotlivých výrobků, je nutno zboží určené pro vývoz zvlášť vybrat. Tento úkol provádějí zemědělští inspektoři, jmenovaní státem, ale placení družstvy. Inspektoři prohlédnou pečlivě výrobky a určí pro export jen ty, které jsou skutečně bezvadné

Ve správě družstevních podniků má každý člen jeden hlas, bez zřetele na to, jak užívá výhod poskytovaných mu družstvem, kolik chová krav pro mlékárný nebo kolik poráží za rok vepřů na jatkách. Totéž platí i v družstevních nákupnách a prodejnách, dodávajících filiálkám vše, co potřebují.

Tato praxe ovšem vyp ívá ze smyslu rolníků pro demokracii, jejž si přinesli s sebou z lidových škol, jež tolik zdůrazňují hodnotu osobnosti.

Úspěch dánského družstevnictví se zakládá z velké části na tom, že jejich členové se zavazují při dodavkách nebo odběru zboží hned na několik let dopředu. To značně usnadňuje účtování a omezuje správní výlohy.

Ještě větším činitelem v dánském družstevnictví je naprostá poctivost Dánů. Když jsem se ptal elsinorského starosty, zaujímajícího jedno z čelných míst v družstevnictví, měli-li kdy nějakou nečestnou aféru, nevěděl, co tím chci říci. Když jsem mu věc vysvětlil, zvolal: „To je přece neuvěřitelné!"

V nové době ustupuje domácké ovzduší drobných konsumních obchodů před moderními požadavky zvýšené výkonnosti. Zvláště velkou pozornost věnují konsumy moderním zásadám reklamy a úpravy výkladních skříní. Zde dává zřejmě Dánsku příklad Švédsko, jež zaujímá první místo ve službě spotřebitelům. Zvláště švédské prodejní filmy přispívají mnoho k výchovĕ esteti kého vkusu u dánského zem dělce.

Družstevní velk obchody, jež zásobují vším potřebným místní filiálky, si samy dovážejí nebo vyrábějí, co potřebují. Tak již mají vlastní výrobu konf kčního zboží, mýdla, obuvi, jízdních kol, vlastní tabákové továrny a j. Je ch ročn obraty dosahují průměrně 135,000 000 dánských korun (450,000.000 Zl.).

D ky družstevnímu zřízení dánský zemědělec zvyšoval krok za krokem svou finanční i kulturní úroveň. Dnes je důležitým činitelem nejen v hospodářství, nýbrž i v sociálním a kulturním životě země, již svou neúnavnou činností a příkladnou poctivostí učinil vzorem celému světu.

Něco nám schází

(Dokončení ze stránky 1.)

nedočkal, pouze pohrdavý pohled byl mi odměnou.

Když pak po chvilce naše ženy odcházely, vyprovázel je na cestu „soucitný" úsklebek inteligentních Židů...

II.

Po nějakém čase jsem znovu navštívil Dubno. Ve chvíli když jsem se ubíral směrem k nádraží, dohnal mne povoz a vozka mi nabízel místo v kočáře. N b dku jsem ovšem ochotně přijal a ch ěl jsem si usednout na předložené vzadu místo vedle sedícího tam muže, ve kterém jsem ihned poznal krajana dobře jak se zdálo, situovaného.

Do kočáru jsem však usednouti nemohl, jelikož milostpán se tak pohodlně rozložil v sedění, že ani moje pro-

Besídka.

Vl. Brouček.

Veliká oběť.

(Děj ze života našich lidí.)

Tichý letní večer vznášel se nad krajem. V purpurové záři červánků sklánělo se slunce k západu loučíc se se zemi posledními polibky. Dlouhé stíny předmětů kladly se do údolí, kam vkrádala se znenáhla noční tma. Jen potok zářil v odraze barev večerního nebe jež od východu temnělo mlhavým soumrakem.

Na malém návrší „u křížku", kde mohutně vypínal se věkovitý dub, opřen o jeho kmen do kraje hleděl Františk Jahůdku, vnímaje tu krásu letního podvečeru. V údolí před ním jako na dlani rozkládala se dědinka chráněná kolem dokola mohutnými vrchy, na nichž tu a tam, jako strážcové, hlídaly ji staré duby. Zbyly tu sami, jako památníky zašlých časů, o nichž teď vyprávěly v šumotu haluzí. Více jich bylo, sta i tisíce mladých i starých — prales kam málo kdy noha lidská vkročila; divocí vepři, vlci a zvěř všelijaká byla tu domovem. Až jednou, před lety, přišli sem jacísi divní lidé, na vozích, pěší, s trakaři a kočárky — přijeli z daleka. V panském zámečku usadili se prozatím a hned dali se do práce. Krajem ozývaly se rány seker, řinčení pil a hromové rány padajících velikánů. Zasténaly věkovité duby; druh za druhem klesal pod ranami neúprosných dobyvatelů. Někdy též oblako černého dýmu na chvíli zahalilo krajinu; to lidé, by zbavili se množství dřeva, dávali je ohni na pospas. Hynul starý les. V místech uvolněných pluh skypřil panenskou půdu a osadníci zaseli zrno. Nový vystěhovalci přicházeli; už zámeček s dvorem nestačil a bylo třeba hledat jiné obydlí. Nad říčkou znenáhla vyrůstala chátka za chátkou, z počátku menší pak výstavnější — sroubené ze silných klád, slámou krytých. Byla tu vesnička, na úkor sousedních domorodých, čistá, uhledná — jako když ji vymaluje. A tuzemci se dívali na počínání nových obyvatel dost nedůvěřivě, nevraživě... Jak by taky né? — Češi, z Austrie přijeli, mnohdy jen s holými rukama, tu na té pudě rodné, „batkyvščini", usazují se; od pánů zemi za babku kupují a kraj vzhůru nohama převrací. Železným pluhem zem orou, místo cepů mašin ručních užívají, vše jinak dělají a jak dělají! Od rána do noci dělají, jako by únavy neznali... Mnohy přišel něco okoukal, snad se i smál ale když viděl výsledek, sam se přiučil... Též osadníkům nešlo všechno jako na drátku. Mnohdy se zmýlili, přepočítali, neznajíce místní poměry, půdu a její vlastnosti. Pšenice v „korčunku" se neuvedla, též žito bylo hluché; zato jetele vyrostly ohromné dávajíce žeň až desatero násobnou. Ale další léta bylo už lépe. Přistěhovalci uvykli, poznali co možno v novém domově zavádět a co se nehodí. Též Ukrajinci přestali nevražit, přiučujíce se od nových sousedů mnohému d brému.

Tak bylo někdy.

Františk ty časy dobře pamatoval, třebas byl ještě malým chlapcem. Otci už pomahal v poli i lese, odkud vozili v zimě dřevo, štípané v drobná polínka do města na prodej. Bývala taková fůrka za 60—80 kopějek a užil-li kdo té námahy opravdu nevěděl zač to má! Však otec Františkův šel k vůli tomu ze světa... Zima byla, mráz, až habry v lese praskaly. Ja-

sba o prominuti na něj neměla vlivu. Otočil jsem se tedy a odcházel na chodník. Vozka na to zareagoval rázněji, beze všech okolků odstrčil „pána“ k jedné straně a nabídl mi místo vedle něho. —

— „Siadaj pan! — zahrčel hrubě strýc, — a ty jeď, kluku židovská, nebo dostaneš na „čumák“!“

Byl bych ovšem tuto zdvořilou nabídku nepřijal, avšak mne počal zajímati tento exemplář, usedl jsem tedy a mlčky jej pozoroval.

Z našince páchla kořala jako ze starého sudu. Funěl ústavičně jako kovářský měch, chvílemi si něco bručel pohlasně, chvílemi se šklebil aneb se mračil.

Pojednou se ke mne naklonil a „galantně“ pronesl: — „Može pan sie napije z moji butelki?“ — Když jsem mu na to nic neodpovídal, — pravil vychloubavým tónem: „Myslí pan, že nemám peněz, tož ja sprědal 100 pudů chmelu!“ při tom si plácal rukou na kapsu s penězi a snažil se jak jsem pozoroval vytáhnouti z kapsy „litru“ pálenky.

Náhle zařval jak smyslu zbaven; „Hergot, kluci zlodějsky, hrom do vás uhoď! vokradou člověka v bílej den.“ Škubal sebou při tom tak nehorázně, že bych byl snadno vypadl z povozu i s ním zároveň. — „Vy ste mně vokradly; stůj!, spátky na policii!“ láteřil strýc a klel při tom „ruským slovem“ tak šikovně jako pravý „zupák“.

Zalekl jsem se v prvé chvíli, nevěda co se děje, domníval jsem se totiž, že snad strýc má v prachu pytlík zlaťaků, že snad mne podezřívá docela z krádeže.

Rázně jsem se tedy ozval: — „Co se děje, pane?“ — Podíval se na mne udiveně a vyhrkl: — „Vy jste Čech?“ — „Ano, jsem, a velmi vás lituji, že vás stihla nehoda! Povězte mi však, přece, co se vám stalo?“ — „Ale, co jiného, než že mi ty kluci židovsky vyšpásovali z kapsy celou „litru“ a vychlastli, ale já jim to kruci... neodpustím!“ — při tom se tak rozozhnil, že by byl hotov ustrašeného vozku snad zlinšovati. Chlácholil jsem jej, nebylo to však nic platno, krajan vedl svoji dále: — „To sme si mohli dát do zobáku, co? — dyk sem rád, že sem potkal krajana, no ne? Co pak nemůžu užit světa, dyk mám 40 morků, dyk sem „buržuj“, no ne? atd.“ — Nevím čím by mne byl chtěl ještě dále ten podivín baviti, kdyby náhodou nebyl zpozoroval restauraci, kolem níž jsme projížděli. — „Trrr! Stůj!“ vzkřikl na vozku — „tady počkat, rozumíš? dobře ti za to zaplatím, a my tuhle s kamarádem si zajdeme na kořaličku a vypijeme za tu ukradenou „litru“ celé dvě, dyk se ponejprv vidíme, no ne?“ a již mne táhl za šos z kočáru. Na sílu jsem uvolnil z jeho hrstě ohrožený svůj šos, a ujišťoval jsem jej, že vůbec lihovin nepiji. — Nedbal ničeho a vedl svou dále: — „Poď, kamaráde, musíme přece tu škodu zalejt, no ne? Takovou vostudu mi kluci zlodějský udělat! Kde je můj honor, kde je má čest, co...? myslejí, že sem ňákej hej, nebo počkej? —

Když nebylo jiné rady, pravil jsem krajanovi přímo, že s ním nemohu jíti jelikož se nechci kompromitovati, neboť mi tuze záleží na cti vlastní a národní.

— Zlostně se na mne podíval a uraženě zahučel: — „Ty, chlape, ty víš co je honor? tuhle je můj honor a má čest — a na vše vostatní kašlu!“ plácal si při tom znovu na kapsu a na plný měch, jako by mu bylo „moře po kolena...“

„Poganiaj Pan!“ vzkřikl jsem v rozčílení na vozku a ujížděl jsem bez krajana dále, Vozka ochotně pobídl koně, nežádaje od podivína ani platu, věděl totiž, že mu škodu nahradím. Po chvíli se obrátil a pravil: —

„Ja myślałem, że to tylko chłopi tak robią, to nieładnie, to wstyd dla Czechów!“ —

A opravdu — byla to veliká hanba pro náš lid!... Kež se více podobné výjevy neopakují! Pomyslel jsem si. — „Jaká to chyba, že máme dosud v řadách našeho poctivého lidu tak neuvědomělé a neinteligentní jednotky, jimž úplně nezáleží na vlastní cti a na důstojnosti národní!“ — Zvláště náš zámožnější lid měl by si uvědomiti, že často zbytečně plýtva svým přebvtečným grošem, kterým by snadno mohl prospěti našemu národnímu dílu, sobě pro čest a pro společné dobro. Musíme pochopiti, že bohatství není vše, že velmi často velký boháč je úplným chuďasem duševním neb mravním — a to je velká chudoba...

Všem nám musí záležeti na cti vlastní a národní, proto musíme býti ve svém chování inteligentními a uvědomělými Čechy abychom nezpečetili své dobré jméno před světem a abychom neposkvrněně tu čest národní zachovali pokolením budoucím...

Poděkování.

Čestný předseda odboru ČMŠ ve

---

hůdkovi moc se nechtělo, ale v náději že za takové zimy větší bude na dřevo odbyt, zapřáhl pár hubených hnědáků a ještě za tmy vyjel. Cesta byla zlá, sněhu na dva metry a ledový vítr pronikal špatný oblek. K polední, mráz povolil, ale za to začal poletovat sníh. V sněhové vánici Jahůdka stratil cestu a bloudil. Už koně nemohli, zapadajíce do vysokých návějí po krk... Na kopci za vsí, kde stojí ten skromný křížek, našli jej ráno lidé, mrazem stuhlého. Co tu bylo pláče a nářku v rodině! Ubohá vdova s malými dětmi, starším Františkem a mladší Boženkou snad byla by si zoufala, nebýt upřímné pomoci hodného švakra. Ten statek po bratrovi spravoval, vypomahaje nezištně dokud chlapec nedoroste. A Frantík brzy chápal se práce zastávaje už v leččems hospodáře.

Léta ubíhala.. Boženka vdala se a Frantík měl splatit jeji věnov penězích.

„Františku!“ — říkávala matka, v zřejmém úmyslu. „Mařenka Slámková dostane prý tři tisíce! — Kačenka Šotolová ma věnem čtyři morky, pět krav a dvanáct set k nádavku!“

— „I Pan Bůh jím to požehnej! — já nechtěl bych ani jednu z nich, kdyby měla co obě dohromady!“

Takový byl Frantík — trochu furiant, ale jinak veselý, pracovitý a hodný hoch. Teď zaníceně díval se do údolí, kde víska halila se v soumrak stínů. Byl tak zamyšlen že neslyšel ani blížících se kroků a lekl se, když jej kdosi uchopil za rameno.

„Na koho pak tu Francku čekáš?“ — smála se Kačena Šotolová na něj. — „Já, no, třebas na tebe“, — zažertoval Frantík.

Děvče sklopilo oči, ale po očku vyzývavě dívalo se na něj.

— „A kdes byla ty?“ — „Seno jsme koupili u lesa; mně tatka poslal domů napřed; — toho dobytka je a mamka už také nemůže... Pak máme malé tele a mamka říkala, ať je dobře hlídám, že bude taky moje...“

„I to bude terno kdo vás dostane, takové nevěsty aby pohledal!“

„No, však máme statek také podle toho. A Kdy pak se budež ženit ty Francku!“ — tázala se Kačenka cestou.

— „Já? No, spíš, myslím že je řada na tebe!“

— „Na mne? — Mě bylo v máji osmnáct!“

„Já vím, jen že taky s nádavkem. A ten ze Zálesí už k vám nejezdí?“

— „Ech což, takových ženichů by bylo! Moje věno není proto aby se jim někdo nasytil — já bych radší zůstala tady, ve vsi.“

„A což tady málo je hochů jako jedle? Mordie! Za takové děvče s dvanácti sty a teletem, já bych si nohy uběhal.“

„Tatka říkali, že ty čtyři morky u lesa, podle vašeho, taky budou moje,“ — pronesla Kačenka upejpavě.“ — „I stafra!“ —

„Škoda, že jsme už ve vesnici!“ — zašeptala Kačenka a u domova otázala se:

„Večer, pujdeš, Francku někam?“ — „No zajisté, je sobota a večer k milování...“ — Já taky, na náves. Doma je tak nudno, sama spím v komoře... Na shledanou!“ —— „No, má úcta, s tou bych si dal!“ — zasmál se Frantík, když Kačena zašla do statku. Zrak jeho upoutal jiný zjev; Žofinka, sloužící u něho, zlatovláská modrooká, děvče jako „obrázek“, vážila ze studny vodu, prospěvujíc si vesele. Bylo toto chudé děvče, nešťastný sirotek bez matky i otce, dokonalejší ve svých vlastnostech, lepší i krásnější té dcerky bohaté ze statku!

(Pokračování.)

Zdolbunově p. Rudolf Jozef při své návštěvě ve Zdolbunově daroval ve prospěch odboru čá-tku zl. 100 — Za velkolepý dar projevujeme srdečné poděkování.

P. Š. Mirmelsztejn daroval ve prospěch školy!zl. 10.— upřímně děkujeme.

Josef Kosek, jednatel — Alexander Khol, předseda

jili úspěšnou ofensivu na severní frontě proti Bilbau, hlavnímu městu autonomní republiky Basků. Jelikož kruh kolem Bilbaa se svírá a město se připravuje na obléhání, byla provedena evakuace města za podpory Anglie a Francie.

Dlouhotrvající občanská válka vyčerpává nervy lidí na obou stranách a místy se projevuje sabotáž a chaos. Na straně povstalců byla provedena sabotáž, která způsobila výbuch ve skladišti střeliva ve Seville. Na straně vládní vznikly 4. května krvavé nepokoje v Barceloně, vyvolané tím, že katalánská vláda se pokusila zabaviti zbraně anarchistických organisací, vymykajících se vládnímu dozoru. Nepřátelství ustalo teprve, až bylo dosaženo dohody mezi vládou a vůdci anarchistů. Pak byla ustavena prozatimní vláda, která je podřízena ústřední vládě ve Valencii.

Kronika.

P. President R. P. navštíví Bukurešť.

Tisk přináší z Bukurešti zprávy o podrobnostech návštěvy P. Presidenta R. P. v Bukurešti v první polovině měsíce června. P. Presidentu bude uchystano slavnostní uvítání. P. President se zúčastní oslav 7. výročí vlády rumunského krále Karola. V Sinaji návštíví zámek Peleš, kde před 14 lety byl Maršál Piłsudský hostem krále krále Ferdinanda.

Návštěva Maršálka Śmygłého-Rydza ve Vilně.

Dne 20. května Maršál Śmigły-Rydz zavítal do Vilna, kde byl stavnostně promován čestným doktorem medicinské fakulty starobylé vilenské university. Slavnosti se zúčastnil též ministr osvěty prof. Vojt. Swiętosławský a jiní vysocí hodnostáři.

V čase svého pobytu ve Vilně Maršál Smigły-Rydz navštívil též hřbitov na Rossie, kde před mauzoleum srdce Maršála Piłsudského položil květiny. Večer návštívil „kermesz“ akadamické korporace „Arkonia“.

Jugoslávský ministr v Polsku.

Jugoslávský ministr dopravy dr. Spaho přijel, doprovázen generálním ředitelem jugoslávských státních drah Naumovičem k osmidennímu pobytu do Polska. Dr. Spaho navštívil gdyňský a gdanský přístav a seznámil se s výrobky polského železničního průmyslu.

Polsko a Londýnská cukerní konvence.

Hlavním obsahem nedávno sjednané londýnské cukerní konvence je stanovení vyvozních kontingentů, které v době od 1. září 1937 do 31. srpna 1942 mají býti směrodatné pro různé státy v volném obchodě s cukrem. Mezi vývozními státy figuruje Polsko s ročním kontingentem 120.000 tun, ale přesto projevilo souhlas s tím, že v prvém roce platnosti konvence bude jeho kontingent pouze 100.000 tun. Také Belgie, Německo, Maďarsko, Rusko a Francie svolily k podobnému snížení svých vývozních kontingentů.

Dovoz bavlny do Polska.

Jak oznamuje „Codzienna Gazeta Handlowa“, námořní oddělení ministerstva obchodu a průmyslu se rozhodlo dáti do provozu dva zvláštní parníky pro dovoz bavlny z přístavů v Mexickém zálivu do polského celního území. Obě lodi s tonáží po 7.000 tun budou se plaviti mezi Gdyní a Novým Orleansem, Houstonem, Galvestonem a eventuelně přístavy na Kubě. Dovoz bavlny do Polska, která, jak známo, je hlavní položkou v dovozu zahraničních surovin do Polska, koná se doposud pod cizí vlajkou. Námořní oddělení ministerstva obchodu a průmyslu vypsalo nyní konkurs na stavbu těchto dvou lodí, k němuž byly vybídnuty všechny loděnice, specialisované zvlášť pro tento obor.

Sjezd zemědělského dorostu.

V druhé polovině měsíce května— od 22. do 30.— koná se v Praze obvyklá hospodářská výstava, ale současně ve dnech 22. až 24. května manifestační sjezd zemědělského dorostu. Do Prahy přijede asi 50.000 hochů a děvčat v lidových krojích. 23. května bude průvod Prahou. Při národopisných slavnostech na Strahově bude účinkovat 5000 lidí a 2000 jezdců Selské jízdy.

Na velké slavnosti se přijdou podívati diplomaté, zahraniční novináři a velký počet cizinců. Z Jugoslávě přijede zvláštní vlak, výstavu navštíví mnoho jugoslávských Čechoslováku, přijede veliká výprava bulharských zemědělců a z Lotyšska přijede delegace zemědělců a družstevníků.

Dvacáté výročí manifestace českých spisovatelů.

Uprostřed světové války — v květnu 1917 — zasáhl hluboko do vývoje české politiky projev českých spisovatelů. Projev vznikl v Maffii z podnětu Jaroslava Kvapila a byl podložen všenárodní autoritou Aloise Jiráska. Byl to první společný projev doma, který se stavěl do služeb týchž idejí, jimiž byl nesen náš zahraniční odboj. Dne 17. května byl manifest spisovatelů po prvé otištěn v pražském časopisu „Večer“. Měl 222 podpisů českých spisovatelů. Byl odevzdán předsedovi Českého svazu, posl. Staňkovi. Byla to důrazná výzva českým poslancům na říšské radě ve Vídni, aby zůstali věrni mravnímu a národnímu vědomí a aby před forem celé Evropy domáhali se svobody pro český národ.

Urputné boje, ničení, chaos.

Hrůzy občanské války ve Španělsku se stupňují. Rovnováha vojenských sil brání konečnému rozhodnutí na frontách. Proto se ničí životy občanů, žen a dětí a maří se majetek. Madrid je ničen dělostřelbou a leteckými útoky. Naproti tomu Francovo loďstvo ztratilo největší křižník „España“, který byl zničen vládním letadlem. Povstalci po nezdaru u Madridu zahájili úspěšnou ofensivu na severní frontě proti Bilbau...

Italští královští manželé v Budapešti.

Italský císař a král Vittorio Emanuele III. a císařovna a královna Helena a princezna Marie Savojská přijeli v doprovodu italského ministra zahraničí Ciana zvláštním vlakem maďarského zemského správce Horthyho k oficiální čtyřdenní návštěvě do Budapešti, aby oplatili loňskou římskou návštěvu zemského správce Horthyho.

Maršálek Blomberg v Anglii.

Vůdce německého korunovačního poselstva, maršál Blomberg, prohlédl si britské tankové oddíly, jež jsou posádkou v Bodingtonu a v Suvorth Camp Dorselt; Blomberg si prohlédl také anglické tankové museum s prvním anglickým strojním tankem a s tanky, jichž se používalo ve světové válce.

Po Londýně uvolnění mezinárodního napětí.

Paříž, 19. května. Ministerská rada, která se sešla dopoledne za předsednictví presidenta republiky Lebruna, vyslechla obšírný výklad zahraničního ministra Yvona Delbose, který se zúčastnil jako předseda delegace londýnských korunovačních slavností a informoval členy kabinetu o četných rozhovorech, které měl v Londýně s britskými i cizími státníky.

Velká lodní přehlídka v Portsmouthu.

21.V. t. m vykonal anglický král na spitheabské rejdě mezi ostrovem Wightem a jižním pobřežím Anglie přehlídku válečného loďstva. Byla to největší přehlídka toho druhu za posledních 20 let. Této parády se zúčastní 145 britských válečných lodí a 16 válečných lodí zahraničních mocností. K válečným lodím přistupuje ještě řada velkých oceánských parníků, velkých přepychových jacht a j., takže se přehlídky zúčastní neméně než 300 lodních jednotek.

Královská schůzka v Kodani.

Dánský král Kristian X. slavil 25. výročí nastoupení na trůn. K této slavnosti přijeli švédský král Gustav, norský král Haakon a četní princové a princezny ze Švédska. Když se král vracel ze své obvyklé ranní procházky, byl na náměstí před zámkem Amalienborg bouřlivě pozdravován shromážděnými davy občanstva.

Různé zprávy.

Vídeň vymírá.

Od roku 1926 nestoupá ve Vídni počet obyvatel. Podle statistik z roku 1934 připadlo ve Vídni na 12.7 zemřelých jen 6.5 narozených. Na tisíc obyvatel jeví se tedy roční úbytek 6.2.

Kalifova knihovna v Kahýře

měla koncem devátého století asi 150 tisíc svazků knih. Byla to tehdy největší knihovna. Proti tomu měla koncem 11. století knihovna beuronských benediktinů jen asi sto svazků a přece byla tehdy považována za velkou.

Kolik Japonsko investovalo v Mandžusku?

Od té doby, co bylo Mandžusko prohlášeno za autonomní území pod dozorem Japonska v roce 1931, vložilo již Japonsko do této málo kultivované země 682 milionů dolarů, jak zní poslední úřední zpráva japonského statistického úřadu.

Z tohoto obnosu bylo jen 312 milionů dolarů vydáno na vydržování vojska a potírání lupičství. Do soukromého podnikání bylo vloženo jen asi 40 milionů dolarů.

Nyní se mandžuská vláda chystá zahájiti novou průmyslovou pětiletku, k níž bude třeba dalších 410 milionů dolarů.

Jiří VI. slavnostně korunován dne 12.V.

Pro korunovaci jsou zmobilisovány všechny zpravodajské prostředky: telefon, telegraf, film i rozhlas. Službu koná přes 4000 anglických i zahraničních novinářů. Některá vydavatelstva pronajala za stovky liber byty s okny na ulice, kudy se ubírá průvod a instalovala v nich telefonní linky, umožňující přímá spojení. Také v opatství jsou umístěny telefonní kabely se spoji přímo do zahraničí.

V noci na 12. ztrávilo na ulicích noc přes milion lidí. Král a královna byli ve svém příbytku. Na ulicích seděli přes noc diváci v 6 až 15 řadách a nálada byla velmi radostná. Zpívalo se a tančilo v jízdní dráze za zvuků harmonik, houslí a dud. Pořádkovou službu konalo 20.000 strážníků. 12.V. v 6 hodin ráno byl již na nohou celý Londýn. Tribuny byly naplněny do posledního místa a na chodnících tísnili se diváci ve 24 řadách za sebou. Domy jsou bohatě ozdobeny hlavně květinami, velký je odbyt novin a znamenité obchody dělají pojízdné stánky s nápoji a zákusky.

Starobylý chrám sv. Petra ve westminsterském opatství, stal se jevištěm velkolepé slavnosti, která nemá snad příkladu v současné době.

Uspořádaním a dozorem nad dodrženým ceremonielem pověřen byl dědičným úřadem vévoda z Norfolku, tentokráte velmi mladý (dvacetiosmiletý).

Korunovační průvod zahájili dva heraldi, poté první zástupce japonského císaře, a ostatní princové cizích královských rodů.

Druhým průvodem ke korunovačnímu oltáři byl průvod královských princezen a princů královské krve. Všechny členky průvodu v dlouhých vlečkách, které nesla pážata, dcery královy, malé princezny Alžběta a Margaret-Rose, dále vévodkyně z Gloucesteru a Kentu, i ostatní princezny uzavíraly tento díl.

Třetí částí byl průvod královny-matky Mary, s níž šla norská královna Maud. Poté za slavného zpěvu sboru ke dveřím chrámovým dospěl průvod krále a královny v tak zvaném státním procesí. Ve vestibulu pozdraven byl královský manželský pár velitelem gardového oddílu, který se skládal z grenadýrské části gardového sboru. Jako dva pobočníci královi přítomni byli jeho bratři, vévoda z Gloucesteru a vévoda z Kentu, v pláštích řádu podvazkového. Slavné fanfáry poté uvítaly královské manžele na cestě k oltáři a žáci westminsterské školy volali pozdravy dle středověkého zvyku.

U hlavního oltáře byla zahájena bohoslužba, které král a královna naslouchali v přípravných rouchách beze všech odznaků. Když byl potom král vykonal slib do rukou arcibiskupa z Canterbury, biskup londýnský přečetl Epištolu a arcibiskup Yorský Evangelium. Král mezi tím se skloněnou hlavou naslouchal slovům arci-

---

196.

žádných laskavostí, dokud mě neudobříš. Pověz mi, nešťastné dítě, jsi při dobrých smyslech?“

„Domnívám se, že jsem,“ odpovídal a maličko se mu svraštilo čelo. „Proč mě tak podivně vítáš?“

„Měj více ohledu ke své tetě a nemluv se mnou v záhadkách,“ začala se znovu rozčilovati. „Dnes telegrafuji pro Alici, mám dost tvých odkladů a přeji si, aby byl sňatek co nejdříve vykonán.“

„To nesmíš, tetinko, udělat,“ řekl velice vážně a v jeho hlase se chvěla pohrůžka.

„Kdo mi chce v tom brániti?“ ptala se popuzeně. „Snad ne ty, který jsi již s Alicí zasnouben? Či jsi přestal vážiti si svého kavalírského slova?“

Artur bezděky zbledl. Jeho povaha byla zvláště v tomto ohledu velmi citlivá a bezohledná narážka tetina ho ranila v nejcitlivějším místě.

„Tetinko, vol prosím jiná slova,“ žádal, sníživ hlas. „Jsem si dobře vědom všeho, co konám a také na vše odpovím. Alice byla mi sice zásnoubena, lituji však upřímně, že nemohu připustiti, aby zasnoubení bylo dovršeno sňatkem. Dnes nebo zítra jí napíši a požádám, aby prominula a slibu mě sprostila. Nebyli bychom spolu šťastni, protože se

193.

„Elis, měj rozum a uvažuj o té záležitosti s větším klidem,“ navazoval mírnější rozmluvu. „Nejedná se přece o nás dva, jedná se o Artura. Víš, že ho mám rád jako syna a že i mně je velmi trapná jeho volba. Co si mám počíti, když má tak tvrdou hlavu jako ty? Všechno by ses byla dověděla, chtěl jsem ho poslat do Ředhoře, ráno byl by tam odejel a byl bych tě na to připravil. I to děvče by bylo odešlo a jistě by bylo nedošlo k takové ostudné sceně. Nina je ničemná pletichářka, která nadělala již tolik zlého, že nezaslouží žádného ohledu a milosrdenství. Vzpomeň si co dělalala a uznej, že s takovou osobou nemáš ani hovořit.“

„Arci, abych byla potom ve vlastním domě jako prodaná. Ničemu se nedivím, jen to nemohu pochopiti, že pan hrabě se dá zneužíti a hraje s ostatními na slepou bábu. Dokonce vyjednává s takovou sprostou osobou, ráčí-li býti ochotná státi se urozenou a bohatou paní baronkou.“ Zasmála se zlostně a přešla pokojem s výrazem vysoké pohrdavosti.

„Ubližuješ stále tomu děvčeti, které je opravdu naprosto nevinné. Ne ona Arturovi, Artur jí učinil nabídnutí, aby se stala baronkou, a je to tedy soukromá jeho záležitost.“

„Ovšem, Artur je můj synovec, mně na něm záleželo, a proto pan hrabě řekne, že je

biskupa canterburského a za zpěvu hymny. Zadok, kněz a Nathan prorok, lord nejvyšší kancléř sňal s ramen královských plášť i státní čapku, poté kabát a král pouze v hedvábné košili a krátkých kalhotách, usedl na trůn Eduardův, nad nímž čtyři vévodové podvazkového řádu, drželi skvostný baldachýn, prošívaný zlatem a vyložený drahokamy. Arcibiskup z Canterbury pomazal nato krále posvátnými oleji, načež král byl oděn v supertuniku a plášť Šalamounův, připiaty mu zlaté ostruhy, podán mu meč — státní, který arcibiskup primas mu připial se slovy: „Tímto mečem konej spravedlnost". Meč tento král pak kráčeje k oltáři položil s hlubokou poklonou a zase se navrátil na křeslo před trůny. Říšské jablko, žezlo a prsten odevzdal taktéž arcibiskup králi za neustálého doprovodu chrámového sboru a modliteb biskupů.

Nato všechna pážata předstoupila před říšské lordy, aby jim podala korunky, neboť ze zlatého podstavce děkan westminstrský sejmul korunu sv. Eduarda a podal ji slavnostně arcibiskupu primasovi. V tu chvíli všechny zvony se v celém městě rozezvučely, v chrámu pak sbor pozdravil krále trojnásobným „God save the King". Povely důstojníků a radostný jásot davů dolehl až v prostory chrámové.

Arcibiskup z Yorku odevzdal nato králi Bibli a arcibiskup primas vykonal slavné požehnání. Po tomto obřadu král odešel ve slavném průvodu na trůn královský, kam ho doprovodil arcibiskup primas, všichni lordové nasadili si koruny, odznaky hodností a přední členové domů šlechtických předstoupili, aby králi holdovali.

Tím byl obřad skončen a průvod se ubíral ke křeslu královny, aby ji vyzval k obřadu. Královna Alžběta, provázena dvěma biskupy, předstoupila před oltář, poklekla a arcibiskup canterburský se slovy: „Přijmi korunu slávy," vložil jí korunu na hlavu. Taktéž všechny šlechtičny daly si v tu chvíli své koruny na hlavy a královna s průvodem předstoupila před trůn králův, jenž pokynem žezla dal své svolení, aby zasedla po jeho boku.

Závěrem obřadů královští manželé klečíce přijali chléb a víno a sbor zpíval slavné „Te Deum".

Hospodářský zpravodaj.

Jak zvýšiti a zlepšiti chov vepřů v každém hospodářství.

Základem chovu jest chovný materiál, který musí vyhovovati především chovateli samému (ranost, dobré zužitkování i méně hodnotné píce, dobrá plodnost, otužilost), a pak řezníkovi, to je, musí býti dobře prodejný, což závisí nejen na způsobu krmení, ale v první řadě na exteriéru zvířete (krátké nohy, malé břicho, malá hlava). Zušlechtění chovu docílíme nejlevněji a nejrychleji zakoupením plemníka žádaných vlastností (ze známého osvědčeného chovu). K dalšímu chovu musíme pak vybírati jedince vynikajících vlastností a kusy vadné co nejdříve prodati, aby na ně ostatní chov nedoplácel. Velmi často nalézáme pravý opak! Co je pěkné se prodá a to co žádný nechce, to se krmí doma (zvláště selata)! V menších chovech zatěžoval by vlastní plemník příliš konto chovu, nestávala-li by možnost tohoto připouštěti k cizím plemenicím, což však bude případ velmi řídký. Menší chovatel musí se tudíž v nejbližším okolí poohlédnouti po dobrém plemeníku.

Se stávajícími svinčíky ve většině případů vystačíme, jsou-li suché (rychlý odpad moče) a jsou-li též teplé pro prasnice se selaty. Nemáme-li k disposici takové, tedy pro vysokobřezí prasnici připravíme kotec v konírně, kde zvláště v zimě selatům velmi dobře se daří. Hlavní co selata potřebují, jest sucho a teplo, jinak i v nákladném vepřinci, bude-li chyběti jen jeden z těchto faktorů, selata se nevydaří.

Velmi důležitým jest výběh, hlavně pro jarní, letní a podzimní dobu, neboť tu má vepř ztráviti větší dobu

CENY OBILÍ.

Záznam 15.V. volyňské plodinové bursy.

Žito	zl. 22.—	za 100 kg
Pšenice	„ 27.—	„
Ječmen	„ 19.25	„
Oves	„ 19.—	„
Hrečka	„ 27.—	„
Proso	„ 24.—	„
Řepák	„ —.—	„
Hrách	„ 28.—	„
Seno	„ 7.—	„
Mák	„ 78.—	„
Jetel	„ —.—	„

194.

to jeho záležitost soukromá. Kdyby se jednalo o příbuzného pana hraběte, řeklo by se to jinak."

„Jsi dnes ve své zlosti nepříčetná," odpověděl chladně.

„Nebylo by divu, kdybych se zbláznila," vybuchla znovu. Slovo stíhalo slovo, výčitka výčitku, konečně došla hraběte trpělivost. Hádka nastala, ve které vzájemná zlost se vydráždila až k nejzazším hranicím. Hrabě byl bledý, unavený a proklínal, hraběnka byla hněvem rudá, dusila se a užívala slov, které od čeládky zaslechla. Hraběnka se činila paní v zámku, hrabě si ponechával tuto hodnost pro sebe

Až když se oba vysílili, začal hovor, při kterém došlo k rozhodnutí, že odpoledne odejde ze zámku Nina a zítra zahradník a adjunkt z cukrovaru. Arturovi bude dáno na rozhodnutí, aby se buď slavně Milady odřekl, nebo bude vyděděn a nesmí překročiti více zámecký práh.

„Ty budeš jednou dnešního dne litovat," byla poslední slova hraběte, když vycházel, aby v kanceláři napsal výpovědi. Po jeho odchodu klesla hraběnka do lenošky a zavřela oči, chvíli seděla, jako by dokonávala. Teď na ni padla slabost, že byla blízka mdlobě a počala se lekati, aby ji mrtvice neranila. Ze

195.

strachu před smrtí otevřela oči a zazvonila na komornou.

„Je mi zle, podej mi něco k posilení," povídala s pathetickým gestem.

Ulekaná komorná běžela do kuchyně, žádajíc šampaňské a koňak. Nina by se ráda dověděla, co se nahoře děje, ale s komornou nebylo řeči.

„Paní hraběnce je zle, na nic nemám času," odbyla Ninu a sotvaže obdržela, čeho si přála, utíkala do budoáru. Když hraběnka vypila číšku šampaňského, z hluboka si vdychla a žádala, aby komorná chvíli třela její ruce a nohy kolínskou vodou.

„Dost už dost, je mi lépe," poroučela po chvíli. „Jděte a ať Karel se poohlédne po baronu Arturovi, že bych s ním ráda mluvila. Ale aby přišel hned."

Tiše oddychujíc čekala na příchod Arturův. Přišel velmi záhy, protože ho lokaj napadl u konírny, kamž šel, aby si dal osedlati koně. Slyše, že si hraběnka přeje s ním hovořiti, maličko se zarazil, ale hned se otočil a spěchal k ní. Jako by tušil, proč ho k sobě volá, hrdě hlavu vztyčil a vzdor se v něm ozval. Nebyl nadarmo z téže krve jako jeho teta. Když vešel, přiblížil se k tetě, aby jí políbil ruku.

„Nech jen, nech, dnes od tebe nechci

vého života. Zřízení výběhu není nákladné a vždy se nějaké místo pro něho najde.

Důležitou otázkou je krmení. Dosavadní u menších chovatelů nejrozšířenější způsob krmení řídkou bramborovou kaší (spíše polévkou) bez podstatného přídavku bílkovitých krmiv je naprosto nehospodárný. V krmné dávce nedostávající se stravitelné bílkoviny způsobují, že přebytečné uhlohydráty vycházejí nevyužitkovány výkaly a že brambory takto zkrmované nezpeněžují se ani za jich tržení cenu a důsledek je chovatel doplácí na chov vepřového dobytka. S velice dobrým výsledkem nahradíme u chovných kusů 1/2 až 3/4 krmné dávky v letě zeleným jetelem, směskou, vojtěškou, na podzim strnišťákem, v zimě jetelovými neb lněnými plevami, případně silaží, krmnou řepou, neb mrkví, s přídavkem jadrných krmiv (tluč obilná, otruby) a krmiv bílkovinami bohatých (masová a rybí moučka atd.). Používáme jen v malém množství v krmné dávce brambory neprodejné a tyto krmíme ve způsobě husté kaše s přídavkem jadrných krmiv bílkovitých.

Selata po jednom týdnu stáří přikrmujeme mlékem kravským, zředěným asi 1/5 teplé vody. Po 14 dnech je možno přidávati do mléka něco vařené pšenice, po které prasata velmi rostou. Přikrmování je nejlépe prováděti mimo mateřský kotec (otvorem, který se ve stěně zřídí, selátka sama se naučí ke korýtku). Korýtka musí býti před každým krmením bezpodmínečně čistá, jinak nezabráníme průjmu. Kromě toho přidáme do kotce trochu hlíny promíchané ječmenem a uhlím, v níž selata ryjí, což jest dobrou ochranou proti průjmu.

Takto přikrmovaná selata se velmi snadno postupně ve 4—5—6 nedělích odstaví. V dávce zmenšujeme množství a nahrazujeme vodou za přídavku bramborů pařených, ječné mouky a rybí moučky. Když dosáhnou prasata váhy kol 25 kg, přidáváme postupně ječné otruby tak, až přejde se ku krmení hustou kaší. Z prasat těchto vybéřeme jedince nejlepších vlastností k chovu, jichž krmnou dávku zařídíme tak, jak bylo u chovných kusů uvedeno. Zbývající kusy určené k žíru krmíme obilnou tlučí a otrubami s menším přídavkem chuťových krmiv (jako melasy, pařených bramborů atd.), čímž nejrychleji docílíme kusů váhy kol 80 kg, při čemž jsou dobře prodejní.

Vykrmovati tato prasata na větší váhu než 100 kg bude sotva rentabilní a jistě nerentabilní bude vykrmování těchto na tuk. K výkrmu na tuk zastavíme vyřazené chovné kusy dospělé. Prasnice vyřaďme z chovu, jakmile jsou příliš těžké, poněvadž tyto nejsou tak citlivé a pohyblivé a prasata snadno zalehnou a zadusí. Daleko lépe odchovávají prasnice mladé, lehčí.

Proti července očkujeme všechny kusy bez rozdílu nejméně jednou do roka a tím vyvarujeme se značných ztrát zvláště v době letní. Chlévky vybílíme nejméně třikrát do roka čerstvě rozhašeným vápnem, rovněž desinfekce karbolovou kyselinou uchrání nás mnohého zklamání.

Základními pravidly pro zlevnění a tím rozšíření chovu vepřů musí býti: výkonný chov, zřízení výběhů, levné krmení chovných kusů a tím odchov levných selat, nejrychlejší výkrm kusů k žíru, a to nejvýše do váhy kol 100 kg, na tuk vykrmovati pouze kusy z chovu vyřazené.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stránek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.